

เศรษฐกิจดิจิทัลและสร้างสรรค์กับการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กลุ่มจังหวัดในภาคใต้ฝั่งอันดามันมีฐานทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีศักยภาพสูง โดยเฉพาะทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยว ทั้งทางทะเลและทางบกที่มีความโดดเด่นและมีชื่อเสียงระดับโลก จึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลและทางบกที่มีคุณภาพระดับโลก เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับโลกโดยเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ทั้งในระดับสากลและระดับชุมชนให้มีมาตรฐานเพียงพอ และพัฒนาให้มีความสามารถในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่และกลยุทธ์ การบริหารจัดการด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ เพื่อรักษามาตรฐานและคุณภาพของนักท่องเที่ยว การพัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าภาคการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ที่มีศักยภาพในพื้นที่ โดยงานวิจัยและนวัตกรรมมาต่อยอดสู่การพัฒนาการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าพร้อมทั้งมุ่งการพัฒนาและเพิ่มบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้พอเพียงและได้มาตรฐานความปลอดภัย

วิสัยทัศน์

“การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับโลกบนฐานความเข้มแข็งของภาคการเกษตรและชุมชนที่ยั่งยืน”

พันธกิจ

- มุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและส่งเสริมด้านการตลาด ประชาสัมพันธ์ พื้นที่การท่องเที่ยวให้กระจายสู่ชุมชนและท้องถิ่นอย่างทั่วถึง ยกระดับรายได้จากการท่องเที่ยว
- เสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตรให้เติบโตอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อสร้างรายได้ให้กับพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
- พัฒนาและเพิ่มศักยภาพทรัพยากรบุคคลทั้งภาคการเกษตร การท่องเที่ยว ยกระดับประสิทธิภาพให้สูงขึ้น
- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศและรักษาความเป็นอัตลักษณ์ของอันดามัน

ประเด็นยุทธศาสตร์

- พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าภาคเกษตร ประมงและปศุสัตว์ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
- การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพต้นทุนมนุษย์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนา

- กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้มีกลุ่มทุนกลุ่มผลประโยชน์ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งภาคธุรกิจเอกชนต่างพื้นที่ จำนวนมากหลั่งไหลเข้ามาในพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ ในภาพรวม ส่งผลให้ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติถดถอยลง
- การพัฒนาในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและประชาชนท้องถิ่น และดัชนีค่าความสุขของประชาชนลดลง
- มีการลงทุนในพื้นที่จากผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศ ทำให้เกิดการแข่งขันในเชิงธุรกิจสูง แต่ผู้ประกอบการในพื้นที่ส่วนใหญ่ ขาดทักษะ และความรู้ความสามารถในด้านการบริหารจัดการ
- ขาดแคลนบุคลากรรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจ บริการที่มีศักยภาพและบางสาขาต้องพึ่งแรงงานต่างชาติ
- ในมิติด้านความมั่นคง ยังเป็นพื้นที่เสี่ยงที่จะต้องเฝ้าระวังทั้งใน ด้านภัยธรรมชาติและภัยจากความมั่นคง เนื่องจากเป็นแหล่งของกลุ่มทุน และผลประโยชน์ของต่างชาติ ต้องสร้างการบูรณาการในทุกภาคส่วนในการเตรียมความพร้อมและเฝ้าระวังพื้นที่เพื่อสร้างความเชื่อมั่น

แนวคิดที่ได้รับจากการฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน

- Creative and Digital Economy คือ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างมูลค่า และเพิ่มมูลค่าผลผลิตมวลรวมของประเทศให้ทันกับโลกยุคปัจจุบัน

ตั้งแต่ Knowledge Economy หรือ เศรษฐกิจบนฐานของความรู้ และ Creative Economy ที่วางเป้าหมายในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับสินค้าและการบริการผ่านทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ประเทศญี่ปุ่นมีความโดดเด่นในเรื่องนวัตกรรม ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มากมาย แต่สิ่งที่น่าสนใจมากไปกว่านั้น คือ นวัตกรรมทางความคิดของคนในประเทศญี่ปุ่นที่มีความคิดสร้างสรรค์ผสมผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิม ความเชื่อ และความเป็นอยู่ได้อย่างลงตัว เช่น อาคารบ้านเรือน และในเรื่องอาหารนอกจากรสชาติอร่อยแล้ว ญี่ปุ่นยังสร้างเอกลักษณ์ทั้งในรูปแบบของอาหารและบรรจุภัณฑ์ที่มีการสร้างเรื่องราว ทำให้มีความโดดเด่น น่าจดจำ ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างชาติมาเที่ยวประเทศญี่ปุ่นจำนวนมาก

- แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจดิจิทัลและสร้างสรรค์กับการเกษตร
- ประเทศญี่ปุ่นมีการเกษตรและการเพาะปลูกที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแนวทางหลักของการเพาะปลูก คือ การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรผสมผสานกับการเพาะปลูกแบบดั้งเดิม โดยมีการบริหารจัดการแบบพึ่งตนเองมากกว่าพึ่งภาครัฐ ทำให้เกษตรกรมีความภาคภูมิใจ ในอาชีพเกษตรกร มีความรู้ในระบบการผลิตด้านการเกษตร ความเป็น Smart Farmer
- แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจดิจิทัลและสร้างสรรค์กับการท่องเที่ยว

- การท่องเที่ยวของประเทศญี่ปุ่นกับแนวคิดเศรษฐกิจดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวให้ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด มีความสะดวกสบาย ปลอดภัยลดระยะเวลา การให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการตลาด มีจุดให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทาง เช่น เส้นทางขนส่งคมนาคม เช่น สนามบิน จุดพักรถบนเส้นทางหลวง และมีการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลที่ทันสมัยด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ หรือนักท่องเที่ยวสามารถค้นหาผ่านระบบสื่อสารไร้สายที่ภาครัฐได้พัฒนาไว้ และนักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคธุรกิจท่องเที่ยว

ข้อเสนอในการใช้เศรษฐกิจดิจิทัลและสร้างสรรค์กับการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

- Creative and Digital Economy คือ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันบนพื้นฐานทางเศรษฐกิจ พื้นฐานความรู้ และ Creative Economy ที่กลุ่มจังหวัดจะต้องวางเป้าหมายในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับสินค้าและบริการผ่านทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์

- การกำหนดวิสัยทัศน์ของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้มีเป้าประสงค์เดียวกัน เพื่อให้เกิดการดำเนินงานการขับเคลื่อนของแต่ละจังหวัดในทิศทางเดียวกันง่ายต่อการปฏิบัติ โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ชุมชนไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกัน

โดยการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ภายใต้บริบท Andaman Smart City การพัฒนาด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี การบูรณาการข้อมูลภาครัฐ การดำเนินการที่เป็นรูปธรรม จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากลุ่มจังหวัด เมืองอัจฉริยะต้องพัฒนาด้านไอทีให้สมบูรณ์เหมือนกัน ทุกจังหวัดทั้งเรื่องการท่องเที่ยวและการเกษตร

การพัฒนาการท่องเที่ยวผ่านนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจดิจิทัลตามขั้นตอน ดังนี้

- Digital Commerce การค้าระบบดิจิทัล Mobile - ecommerce และ Social commerce ที่ขายผ่านเว็บไซต์ออนไลน์ หรือการค้าบนระบบดิจิทัล

- Digital Transformation การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจและขีดความสามารถด้านการทำงาน ลดต้นทุน เพิ่มความพึงพอใจ

- Digital Consumption การนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นช่องทางการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าหรือการบริการที่มีอยู่เดิม

แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลและสร้างสรรค์ มาปรับใช้กับภาคเกษตรกรที่มีศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และผลไม้ การปศุสัตว์ และการประมง เป็นการพัฒนาแบบ Smart Farmer ให้ได้ผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม มีความภูมิใจในอาชีพการเกษตร เชื่อมโยงเครือข่าย Smart Farmer ทั้งกลุ่มจังหวัด สามารถสร้างความเข้มแข็งของ Smart Farmer

เป็นการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรรมที่มีศักยภาพและเป็นอนาคตของเกษตรกรไทยที่เข้มแข็ง

Andaman Smart City การผลักดันให้จังหวัดในกลุ่มอันดามันรวมตัวเป็นศูนย์ธุรกิจดิจิทัล Internet of Things หรือ IoT คือ เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ ทรายนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่น ๆ ไว้ด้วยกัน เพื่อให้เชื่อมโยงและสื่อสารได้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงกันทั่วโลก เป็นการขยายแนวคิดจากการเชื่อมต่อระหว่างคนกับอินเทอร์เน็ตไปสู่การเชื่อมต่อระหว่างสิ่งของกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีเป้าหมาย คือ ช่วยกันทำงานเพื่อให้ความเป็นอยู่ของมนุษย์สะดวกสบายและใช้ชีวิตอย่างฉลาดหรือ smart มากขึ้น องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถนำ IoT มาช่วยในการบริหารจัดการในประเทศญี่ปุ่นมีการนำ IoT มาประยุกต์ใช้ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ผสมผสานโลกดิจิทัลเข้ากับโลกแห่งความเป็นจริงและกระบวนการทางกายภาพต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดนวัตกรรมและการบริการรูปแบบใหม่ ๆ ตัวอย่างเช่น Smart Home มีการติดตั้งเซ็นเซอร์ภายในบ้าน เพื่อตรวจจับความเคลื่อนไหวของผู้อยู่อาศัยและส่งสัญญาณไปสั่งการเปิดหรือปิดสวิตช์ไฟตามห้องต่าง ๆ ที่มีคนหรือไม่มีคนอยู่ เพื่อการใช้ไฟฟ้าอย่างคุ้มค่าและตอบสนองต่อมาตรการประหยัดพลังงานของรัฐบาล การเป็น Smart City ของญี่ปุ่นเป็นลักษณะสังคมเมืองยุคใหม่ที่มีการเชื่อมโยงระหว่างคนกับอินเทอร์เน็ต สิ่งของกับอินเทอร์เน็ต การบริการกับอินเทอร์เน็ต และข้อมูลอินเทอร์เน็ต เพื่อควบคุมระบบการจัดการและควบคุมการจราจรไปจนถึงระบบการจัดการพลังงาน การจัดการน้ำ จัดการขยะ ระบบตรวจจับ

และเฝ้าระวังความปลอดภัย และการรักษาสิ่งแวดล้อม จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ญี่ปุ่นเป็นผู้นำทางด้านการพัฒนาเทคโนโลยี สำหรับประเทศไทยสามารถนำแนวคิด IoT มาปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทของประเทศในหลายด้านด้วยกัน ในมุมมองของข้าพเจ้าขอเสนอเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมมีอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นหลักประเภทหนึ่งที่น่ารายได้เข้าประเทศและวิสัยทัศน์ของรัฐบาลไทยมีจุดมุ่งหมายจะเป็นแหล่งผลิตอาหารที่มั่นคงเพื่อให้สามารถผลิตอาหารป้อนประชากรโลกที่มากขึ้นในอนาคตได้ ประเทศไทยอาจต้องเผชิญกับปรากฏการณ์ธรรมชาติที่รุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ราคาผลผลิตทางการเกษตรผันแปรไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ขาดแคลนแรงงานในภาคการเกษตร รวมถึงภาวะโลกร้อน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้การเกษตรในอนาคตข้างหน้าจะต้องวางอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น จึงควรนำเอาเทคโนโลยี IoT มาประยุกต์ใช้และผสมผสานเข้ากับเกษตรอัจฉริยะ หรือ Smart Farm เพื่อตอบโจทย์ปัญหาเหล่านี้ โดยนำเทคโนโลยีทันสมัยทั้งระบบคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร ระบบเซ็นเซอร์ และเทคโนโลยีชีวภาพ มาผสมผสานกับงานด้านการเกษตรผ่านมือถือหรือ smart phone เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร วิธีชีวิตเกษตรกรรมให้เกิดความยั่งยืนอีกด้วย ซึ่งข้าพเจ้ามั่นใจว่ามือถือหรือ smart phone จะเป็นกุญแจสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรของประเทศไทยในอนาคตผ่าน application ที่ช่วยตอบสนองความต้องการของเกษตรกรอย่างตรงจุดและจะส่งผลให้เกิดการพลิกรูปแบบการทำการเกษตรของเกษตรกรจากหน้ามือ

เป็นหลัังมือ รวมถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะไม่ใช่เป็น
ผู้สนับสนุนปัจจัยการผลิตหรือจัดอบรมให้ความรู้กับเกษตรกรอีกต่อไป
แต่จะผันตัวเองมาทำหน้าที่ coaching ให้เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยี
ได้อย่างเหมาะสม สามารถค้นหาสิ่งที่อยากรู้ และตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูล
ที่ถูกต้องทั้งในด้านการผลิตและการเกษตร และสามารถพัฒนาตนเองเป็น
Smart Farmer ได้อย่างสมบูรณ์

ผู้จัดทำ

นายสมพล ห่วงจริง

สำนักงานจังหวัดระนอง